

(19) 368/10
PP. 1-6

00

Xo Wêla, Lebollô, Mephato.

K 34 | 5

Initiation rewritten copy I Kgoadi Mpc.

Bašimane xe ba wêla ba thôma ka xo rêma mahlaku a kxôrô ya mošatê ba e axa. Xe ba feditšê nakô ya xo wêla e batametšê, kxoši e bitša banna ba tla xo laola kôma. Dingaka xe di laotšê mašoboro a ya xo foka ka sehlarê se lokišitsweng ke ngaka e tlang xo wetša ba a ba ba bea le dipheko le tšona di lokišwa ke ngaka eo. He moka baditi ba ya matimelô, ke xore ba ya xo axa mphatô le xo lokiša dikobô tša bodika, ba axa mphatô ka mašaša ba a êpêla ba a teteanthša xore xe o le kantlê u se ke wa bôna sa kaxare.

Dikobô tšê di loxwa ka byang byo botse byo bolêta bya thaba. He tšona tšêo bodika bo di aparang bošea, ba dia tšê dинthši xo feta bodika xore le xe xo ka tla ba bang ba se ke ba hlaela. Ka mokxwa oo ba tšea nakô e ka fetang kxwedi xe ba ile matimelô, ba hlobola ba tloxa bošea ba bowa byo bong. Xa ba bowa ke basadi ka nakô eo, le bôna bašimane xa ba sa apara selô, ba hlwa xo tee ba êlwa ka merethwa.

Xe baditi ba bowa matimelô, kôma ya tšwa mašoboro a ya xo lala kxorong ba ôra lengeta la dihlare, ke xore ba šetšê ba beutšwe. Xo tloxa moo xa ba sa ya ka xaê ba namêla thaba. Xe ba bolotšwa ba bolotšwa ke monna o tee e seng ngaka, wa yôna ke wa dihlare tša xo ba alafa xe ba bolotšê, xe ba bolotšwa ba bolotšwa boxolo bya maxôrô a bôna xo feleletša ka kxôrô e nyaane le madulô a bôna ba dula byalo le ôna marôbalô yo mong le yo mong

ka malaô a xaxe, xa a fetolwe xo bolotšwa motho ya šetseng a nee hlaloxanyô e seng ngwana ya ka hlwang a thswenya kapa ya ka peng xo aloxa a bolêla dikôma basading kapa masoborong.

Ba bolotšwa mathomong, mola ba bollang xa ba sa tšwara selô ba ponoka thewe xa ba sa na hôpanô le motho xe e se baditi ba ba dišang le banna ba tšileng xo ba bôna le xo ba fa melaô. Ba a itiwa le xo putwa mamêllô ya bohloko xore monna xa a lle ke nku

Xe ba e ja ba kwatama ka matolô ba ngwathêlwa maxôbê ka diatleng a tlišwa ke baditi ba fiwa ke bôna mme ba swanetše xo phakiša xe ba e ja, xôna moo seroba se a lla xo yo a sa phakising le ya ka klatšang xa xo na moxau. Ya fetšang o se mmêe byale ka pudi. Ke moka wa fwa xa xo na ya ka êmanq ba bang ba sa ja.

Mohla ba hlaxang ba tlotšwa ka molôra o thapileng mmeleng le hloxong ke moka ke ôna metsi a bôna xo fihlêla ba aloxa. Metsi ba a nwa ka sewêlô le xôna xa ba nwele xo kxôlwa. Ba diswa ka hlôhômêlô e kxolo xore e mong a se ke a ba a thšaba. Xe ba fodile lebollo ba re bo a fetolêlwa maxôbê byale a pwala ke banenyana xo tloxa xaê xo fihla felô mo xo itseng.

Baditi ba ba tšêla ba iša mphatong bodika bya re xo ja ba buše mexopo ba e fe banenyana. Bodika bo wêla kxwedi di tharo, kôma e diwa sephiring, ba sa tšebeng sephiri ke ba sa wêlang. Ya ka bonang bawedi wa swarwa xe a se a wêla wa wetšwa le xe a sa ratê ha e le mosadi wa bolawa. Koma e hola kxosi e lefiwa 3 ke ba

dilete di šele xe e le ba letē sa kxošī ba nthāa kxomo ya lefa ngaka xa tee ka mephato e meraro.

Bodika bo ata xo wetēwa lehlabula xe mabêlê a budule. Xo tloxa April xo ya xo June. Xo wêlwa xo tee, xe mophato o thothoswa xwa rerwa. Xa se taba e nang e diwa xa bonôlô. Mollô wa bodika o xotšwa xa tee xa o timi xe e se mohla bo aloxa. Mabitsô a maswa ba a pēwa mohla ba aloxang, setsibana sa xo tlošwa ke sephiri sa ngaka le kxošī. Mmolotšī ke Rabadia, xa a kxêthwe xanthšī xoba a ruta morwaxe mošomo oo le yōna ngaka xa e fetō-fetolwe. Ke mošomo wa leloko le itseng. Na laiwa xore xe ba wetšē ke banna ba tšabe xo palokêla basading, mekxwa yohle ya bošobono ba e lahlê.

Boxôbê bo apewa ke basadi kaê bya tlišwa ke baditi. Mohla moditi a juwang moxope basadi xa ba sa na le tokêlô ya xo mmona, ba khuta. Moditi o sepela a spela xore basadi ba leng tseleng ba khute. Boxôbê bya bodika xa bo šibiwe bo lewa moratha le xōna bo loile kudu. Xe ya ba motepa baditi ba tlišetša/baapei lexwete ba ba roxa. Bopi bya xōna bo swanetšē xo hlwêka bo se ke bya ba le xe e ka ba lehlôkwana kapa boya bya kobo. Maratetšo a pitša a bewa ke ngaka, le leng le le leng le dula godimo xa sehlare, xa a na xo tlošwa le mollô wa xōna xa o time, xo ba le bakxekolo ba xo leta pitša. Moimana xa a apele badika le monna wa mohlolo (mohloloxadi) xa a tsene mphatong

Bodika bo hlabya lethlaka mohleng bo ora lengeta pele ba hlaxa.

Mohleng ba fetolêlwang banna ba hlaba diphôkwana thabeng, ke mokha bawedi ba tla kwa nama. Ke tša xo šoxa makxoswa a xo aloxa. Xo tloxa fao le dikxôbê ba ka di ja, Xe ba tla aloxa banna ba tšea didibêlô tša makhura ba tlotša xore ba ba kota, ba ba tšweša ba boêla hleng xa moroto xa ba sa tsêna karare. Thapama ba phalla ba ya kxorong ya mošatê, mophatô o šala o tšungwa moraxo. Melatša le dilô ka moka tšê beng di šomišwa ke bodika di swa le mphatô. Byale ba bitšwa dialoxa, ba lala kxorong, ka mosô basadi ba tlile xo ba beula ba ba tlotša. Ka moraxo xa moo ba ya e mong le e mong kxorong ya xabô, ke moo ba yang xo ba hlabiša.

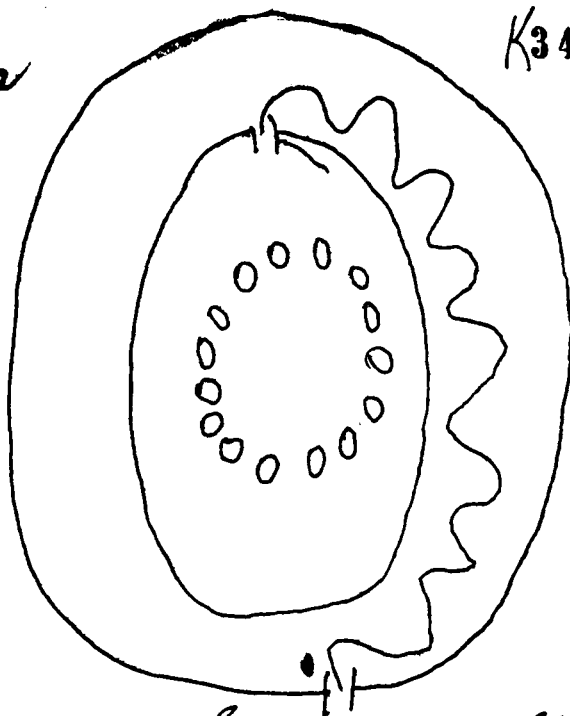
Mabitsô a maswa ba ~~rewa~~ kxorong le la mphatô le rewa ba sa kxobokane ke kxoši. Mabitsô a mphatô a a reêlêlwa. Maina a mephato ya mono šia: Mahlwana, Mapulana, Marêma, Madingwanana, Matopya, Maratwa, Mathunya, Ditladi, Mathamasa, Malau, le Mapulana. Maina a dilô tšê ding tšeo ba di bitšang ka ôna mophatong ke ana: mollô ke sereko; boxôbê ke lebelebele; moxopo ke sebônêlô; metse ke kxetsi; basadi ke mašukudu; banenyana ke mafalane; monna ka rabadia; kxomô ke ngôpê.

Batho ba mphatô o tee xa ba ya ntweng ba tšwa ka mphoto wa bôna, le xe ba ya xo tsoma. Ba hlomphana le kae le kae mo ba xahlanang. Ba mphatô wa pele xa bôna ba ba hlompha ke basolo ba bôna. Ba moraxo ke baratho.

Motho mola a aloxang ke monna o na le ditokêlô tabeng tša banna le mosadi wa tšeišwa, le direng wa ya kwela ke phêthô ya bonna le bosadi. Ha e le bakeng sa basetsana, tswaro ya bôna e tee le ya bašimane, ba fapane ka xobane bôna ba wêla xaê. Ba hlobola mese le maxabe ba rokêlêlwa dikxakxo xa ba tšole xe e se xe ba hlapa nokeng xoba ke moo koela ya bôna e tiileng xôna, ba rōbala natšo. Saka la bôna le bitšwa lešofu, bôna xa ba bolle ba a khweba. Ba laiuwa bošwarô bakeng sa banna. Xo ikilêla ba fetša ngwaxa ba ruwe sekhlotso ba se tlole makhura mmeleng, ba sa apare selo le xe xo ka tonya byang. Ba ikapeêla xa ba išetšwe dijô byale ka bašimane. Ba dišwa ke baditi ba basetsana ba wetšeng pele xo bôna, ba a ba hlompha. Monna xa a ba bôna wa thšaba, xe ba mo thswara ba mo itia a ba a lefišwa. Ba mo roxa a sa le kxole xore a se ke a hlakana nabô xe e le sehlōpha. Xe ba šetše ba roketswe ka moraxo xa kxwedi tše tharo ba nō šomêla ba bô bôna.

Mohla ba aloxa xo diwa mabyala ya ba mokete o moxolo ba beolwa ba tlotswa matsoku ba tšwešwa mese le maxabe a maswa. Ke moka ba phatlalala ba ya xo hlabišwa maxabô bôna.

Bašimane ke Mmantlebere Tema, basetsana ke Lekobyane Mpe.

Methalō ena ke seswanthšō sa mphatō o moxolo wa ka ntlē, ke lešaka ka xare xo dula mediti, le lenyane la ka xare ke la bodika dinkxolwana tša ka xare ke dibešo xo ya ka maxōrō e bawedi. Mothalō wa manyoka-nyoka ke tšela go ba tšwang ka yōna le yōna e axeletšwe. Mxokolwana ya sorong la ka ntlē ke moo xo dulang baditi le modiša wa mphatō, yēna xa a tloxe, ke yēna moahlodi wa melatō ya moo. Ya ka moraxo nkxolwana ke sebešo sa banna moo xo rērēlwang xōna. Bodiša bya mona bo tiile bošexo le moxaxare xa xo ka moo u ka tšenang u sa lemoswa.

end s 368